

16.02.2018 – 17.03.2018

MARIA CIUPE

Az 1960-as, 1970-es évek textilművészete

Megnyitó: 2018. február 15., 18:00 óra

Kiállítás: február 16 – március 17.

Szeretettel meghívjuk a MARIA CIUPE. Az 1960-as, 1970-es évek textilművészete kiállítás megnyitójára, amelyre február 15-én 18:00 órától kerül sor a Quadro Galéria [Samuil Micu utca 7. szám](#) alatti székelyén.

A Quadro Galéria egy kiállítássorozat keretében olyan életművekre kívánja felhívni a figyelmet az iparművészet és alkalmazott művészetek területéről egyaránt, amelyek eredményeit a művészetkritika és művészettörténet gyakran figyelmen kívül hagyta – annak ellenére, hogy az itt fellelt újfajta megközelítésmódok igen lényegesek mind a művészettörténet számára, mind annak a korszaknak a jobb megértéséhez, melyben születtek.

Maria Ciupe műveit bemutató tárlatunk egy olyan művészeti területre (textilművészet) kíván fókuszálni, amely a hatvanas-hetvenes években hazai és nemzetközi téren egyaránt jelentős szerepet töltött be az új művészeti jelenségek megjelenésében. A textilművészet – melyet sokáig elsősorban a nők által gyakorolt kifejezésmódnak tartottak, és amit

hosszú ideig elnéző udvariassággal kezelt a műkritika – rendkívül gazdag és termékeny terület volt, amely ezekben az évtizedekben jelentősen hozzájárult az olyan kortárs művészeti jelenségekhez, mint a process art, minimal art, soft sculpture, konceptuális művészet, performance, stb.

„Ciupe asszony általuk [kárpitművei által] úgy tár ablakot a mai ember közvetlen környezetétől egyre távolodó, érintetlen, varázsos természeti tájra, hogy nem pusztán képi élménypótlékot ad, de ébreszteni igyekszik bennünk a vágyat e távolság áthidalására.” Mezei József

Maria Ciupe (született 1909-ben Király Mária Sarolta néven) művészeti tanulmányait a budapesti Iparművészeti Iskola textil szakán és a kolozsvári Művészeti Iskola festészeti szakán végezte. E kettős képzés lehetővé tette számára azt, hogy festőként és grafikusként, illetve textilművészként egyaránt dolgozhatott. A kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet textil szakának oktatójaként számos textilművész generációt indított útnak.

A MARIA CIUPE. Az 1960-as, 1970-es évek textilművészete kiállításon 8 darab batik- és kárpitmű kerül bemutatásra az életműből ismert 19 darabból. Számos jelentős mű jelenleg lappang.

A textilművek az 1973-as egyéni kiállítás óta nem voltak együtt kiállítva, az ezekhez készült vázlatok pedig most először kerülnek bemutatásra a közönség előtt.

A Quadro Galériában megrendezett kiállítás megvalósulását nagy mértékben motiválta ezeknek a vázlatoknak a megléte, melyek egy bensőséges bepillantást nyújtanak Maria Ciupe alkotói folyamatába, elénk tárva egy olyan megközelítési módot, amely modernitása néhol szabadabb, mint maguk a végső alkotások.

A román textilművészet megújulásában Maria Ciupe helyét azon művészek között látjuk, akik azért harcoltak, hogy az alkalmazott/díszítőművészeti státusból a magasművészeti zónába emeljék ezt a területet, mely hely a művészettörténetben, legjobb időszakaiban megillette őt. Maria Ciupe művészetének szintézise egy kisszámú kárpitműből áll, melyek pályájának viszonylag kései szakaszában születtek meg (1964-ben, 56 évesen kezdett a sorozat elkészítéséhez), egy olyan pillanatban amikor a fiatalabb generáció már elkezdett kilépni a műfaj klasszikus kereteiből. Ez a személyes és tartalmas szintézis jól meghatározható helyet foglal el a romániai művészet történetében, azon életművek között, melyek visszaállították a műfaj méltóságát.

Maria Ciupe kárpitjai egy sor stilizálási fázison esnek keresztül, melynek során a látvány fokozatosan eltávolodik a realista látásmódtól. A képképzésnek a történelmi avantgárd módszereit (kollázs és matricázás) felhasználva néhány motívumra redukált kompozíciókat teremt meg, amelyek a legtöbb esetben mellőzik a narrativitást.

Munkáit nagyon kifinomult színvilág jellemzi, amely a gyapjú és a föld finom barnaárnyalataitól egészen a máramarosi szőnyegek világát idéző vad színekig terjed.

Amikor a kis előkészítő terveket átültetik az emberi test léptékeihez viszonyuló kárpitba, a képet, amely létrejön, már nem csak nézni kell, akár egy festményt, hanem élni vele, mint egy bútordarabbal. Most már nemcsak ablakok, amelyek valamire nyílnak, hanem a világ visszavarázsolásának ügynökeivé válnak, ahogy ez Maria Ciupe legjobb kárpitjainak esetében is történik.